

År	Disponibet net- tonationalind- komst i milliard- er kr.	Statsskat, moms, afgifter etc. i pct.	Amtskommunale skatter i pct.	Kommunale skatter i pct.	Samlede skatter i pct.
1970/71.....	93,107	39,2	2,5	9,6	51,3
1971/72.....	102,479	37,9	2,5	11,5	51,9
1972/73.....	118,097	38,6	3,1	10,1	51,8
1973/74.....	139,480	38,5	3,6	10,7	52,8
1974/75.....	154,697	37,5	3,8	11,1	52,4
1975/76.....	169,169	35,0	4,1	11,8	50,9
1976/77.....	195,756	36,4	4,1	11,8	52,3
1977/78 (1977)	213,875	37,0	4,1	11,6	52,7
1978/79 (1978)	235,000	38,8	4,2	11,5	54,5
1979	254,000	38,8	4,5	12,6	55,9

Skemaet stammer fra Kommunernes Landsforenings Beretning 1978/79.

I nedenstående skema er vist udviklingen i indkomstskattebrøken, der angiver indkomstskatten som procent af den skattepligtige indkomst igennem halvårerne:

	1970/ 71	1971/ 72	1972/ 73	1973/ 74	1974/ 75	1975/ 76	1976/ 77	1977	1978	1979
Primærkommunal ..	9,8	12,1	11,4	12,4	11,9	11,8	11,9	12,0	12,1	13,3
Amtskommunal	1,8	1,8	3,0	3,8	3,3	3,5	3,9	4,0	3,9	4,2
Staten	19,1	21,4	21,0	20,2	24,0	17,7	18,6	17,4	17,3	17,4
I alt	30,7	35,3	35,4	36,4	39,2	33,0	34,4	33,4	33,3	34,9

Dette skema stammer ligeledes fra Kommunernes Landsforenings beretning fra 1978/79.

Den skærpede beskatning gennem halvårerne kan, som det fremgår, i alt væsentligt tilskrives en forøgelse af den samlede kommunale beskatning med ca. 40 pct., og den kommunale indkomstbeskatning oversteg i årtiets slutning den statslige indkomstbeskatning.

Kommunernes Landsforening forklarer i publikationen Kommunernes udgifter en betydelig del af væksten i det kommunale ressourceforbrug på denne måde:

»Det billede, der tegner sig af de offentlige beslutningsforhold og de bl. a. heraf afholdte kommunale udgiftsforløb, er ganske broget og kompliceret. Der synes imidlertid generelt at være tale om en betydelig grad af tilpasningsevne i udgifterne i opadgående retning, f. eks. afledt af stigende erhvervsfrekvens for kvinder – også på kort sigt. Derimod forekommer en nedadgående tilpasning i udgifterne, f. eks. som følge af faldende folketal, både på kort og på lang sigt at være betydeligt vanskeligere at gennemføre i praksis. I sådanne tilfælde øges ydelses- og/eller serviceniveauet understøttet af såvel centraladministrative, lands- og lokalpolitiske og arbejdsmarkedsmæssige kræfter i

et ofte ikke videre klart samspil, således at eventuelt forventede ressourcebesparelser ikke realiseres.

Der er således på forhånd indbygget mekanismer i udgifts- og beslutningsprocesserne, som i betydelig grad begrænser mulighederne for at opnå væsentlige ressourcebesparelser – ikke mindst på kort sigt.«

Kommunernes Landsforening behandler i denne sammenhæng også det såkaldte gratisprincip og siger herom bl. a.:

»Når gratisprincippet af nogle betragtes som noget nær et dogme, hænger det nok ikke mindst sammen med en frygt for, at nogle befolkningsgrupper afskæres fra at udnytte et offentligt gode.

Overfor denne betragtning kan anføres, at gratisprincippet ikke garanterer, at alle befolkningsgrupper faktisk vil udnytte et offentligt gode i fuldt omfang. Eksempelvis tyder forskellige undersøgelser på, at adgangen til gratis at låne bøger på offentlige biblioteker benyttes mest af de borgere, der har de bedste økonomiske og uddannelsesmæssige forudsætninger.« – og videre:

»Gratisprincippet har den egenskab, at omkostningsovervejelser hos brugerne ikke direkte kommer i betragtning. Netop heri ligger en mulighed for øget anvendelse af takster som et middel til